

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, 27. septembra 2021. godine
Br. ref.:RK 1854/21

ODLUKA O ODBIJANJU ZAHTEVA

u

slučaju br. KI101/21

Podnosilac

“N.T.Sh Morina B”

**Ocena ustavnosti presude [C. br. 398/09]
Osnovnog suda u Đakovici od 29. oktobra 2015. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo “N.T.Sh Morina B”, koga zastupa Yll Xhiha, advokat iz Đakovice (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude [C. br. 398/09] Osnovnog suda u Đakovici (u daljem tekstu: Osnovni sud] od 29. oktobra 2015. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti gore navedene presude Osnovnog suda, kojom se navodi da su podnosiocu zahteva povređena osnovna prava i slobode zagarantovane članovima 3. [Jednakost pred zakonom] i 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).
4. Podnosilac zahteva takođe traži uvođenje privremene mere.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavu 4, člana 21. [Opšta načela] i stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka], 27. [Privremene mere] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] i pravilu 56 [Zahtev za uvođenje privremenih mera] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

6. Dana 17. maja 2021. godine, na osnovu stava 5, člana 114. [Sastav i mandat Ustavnog suda] Ustava i pravila 12 (Izbor predsednika i zamenika predsednika) Poslovnika, sudija Gresa Caka-Nimani je izabrana za predsednicu Ustavnog suda. Na osnovu stava 4, pravila 12 Poslovnika i odluke Suda KK-SP 71-2/21, utvrđeno je da sudija Gresa Caka-Nimani, funkciju predsednice Suda preuzme nakon isteka mandata trenutne predsednice Suda, Arte Rama-Hajrizi, 26. juna 2021. godine.
7. Dana 25. maja 2021. godine, Sud je primio zahtev podnosioca, koji je podnet preko pošte 21. maja 2021. godine.
8. Dana 25. maja 2021. godine, na osnovu tačke 1.1 stava 1 člana 9. (Privremeni istek mandata) Zakona i pravila 7 (Ostavka na dužnost sudije) Poslovnika, sudija Bekim Sejdiu je podneo ostavku na mesto sudije u Ustavnom sudu.
9. Dana 4. juna 2021. godine, predsednica Suda, Arta Rama-Hajrizi, je imenovala sudiju Remziu Istrefi Peci za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, u sastavu sudija: Gresa Caka Nimani (predsedavajuća), Selvete Gërzhaliu Krasniqi i Safet Hoxha.
10. Dana 9. juna 2021. godine, Sud je obavestio zastupnika podnosioca zahteva o registraciji zahteva i tražio od njega da dopuni zahtev sledećim dokumentima i informacijama:

1. da se precizno navede ko je podnosilac zahteva pred Ustavnim sudom, jer se postupak pred redovnim sudovima sprovodio protiv kompanije „N.T.Sh Morina B“, dok je u obrascu zahteva naveden Florent Morina kao podnosilac zahteva. Takođe je ovlašćenje za advokata dato u ime „N.T.Sh Morina B“;
 2. da se precizno navede konkretni akt javnog organa koji se osporava pred Ustavnim sudom Republike Kosovo;
 3. da podnese Sudu (kompletne) kopije svih odluka koje se odnose na slučaj podnosioca zahteva, a koje nisu podnete u prvobitnom zahtevu, uključujući odgovor državnog tužioca;
 4. da obavesti Sud da li je, što se tiče njegovog slučaja, podnosilac zahteva iscrpeo neko drugo pravno sredstvo na koje čeka odgovor. Ako jeste, da se precizira koje je pravno sredstvo iscrpljeno.
11. Dana 26. juna 2021. godine, na osnovu stava 4, pravila 12 Poslovnika i odluke Suda KK-SP 71-2/21, sudija Gresa Caka-Nimani je preuzela funkciju predsednice Suda, dok je na osnovu tačke 1.1 stava 1 člana 8. (Istek mandata sudije) Zakona, predsednici Arti Rama-Hajrizi istekao mandat predsednice i sudije Ustavnog suda.
 12. Dana 6. jula 2021. godine, Sud je dostavio zastupniku podnosioca zahteva ponovljen zahtev za dodatne informacije/dokumenta od 9. juna 2021. godine.
 13. Dana 15. jula 2021. godine, kao odgovor na zahtev Suda, zastupnik podnosioca zahteva je podneo Sudu dopis u kojem je pojasnio da je i) zahtev podnet u ime kompanije „N.TSh. Morina B“; ii) da se presuda Osnovnog suda [C. br. 398/09] osporava pred Sudom; iii) da su sva pravna sredstva u vezi sa njegovim slučajem iscrpljena. Zastupnik podnosioca zahteva nije podneo kompletnu kopiju presude Apelacionog suda, kao ni odgovor Kancelarije glavnog državnog tužioca, koji je Sud tražio dopisom od 9. juna 2021. godine. Što se tiče odgovora Kancelarije glavnog državnog tužioca, on je izjavio da je „*odgovo[r] Kancelarije glavnog državnog tužioca izgubio prethodni advokat*“.
 14. Dana 8. septembra 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu da odbije zahtev po kratkom postupku.

Pregled činjenica

15. Dana 8. januara 2008. godine, između opštine Đakovica, kao zakupodavca, i podnosioca zahteva, kao zakupca, potpisan je ugovor o upravljanju pijacom u selu Rogova gde će se prodavati, između ostalog, stoka, voće i povrće, mlečni proizvodi i odeća (u daljem tekstu: ugovor). Ugovor je zaključen na period od godinu dana, odnosno do 8. januara 2009. godine, sa mogućnošću produženja ukoliko se postigne saglasnost obe strane, uz mesečnu zakupninu u iznosu od 2.500,00 evra. Ugovorom je bilo predviđeno da se raskid ugovora može obaviti

uz prethodnu najavu od 30 dana, dok je u slučaju eventualnog spora u vezi sa predmetnim ugovorom nadležan Opštinski sud (sada Osnovni) u Đakovici.

16. Neodređenog datuma, opština Đakovica je podnela tužbu Osnovnom sudu zbog neplaćanja zakupa po gore navedenom ugovoru za mesece: jul, avgust, septembar i oktobar 2008. godine, tražeći da podnosilac zahteva bude obavezan da plati, u ime zakupa, Opštini Đakovica iznos od 10.000,00 evra, sa relevantnom zakonskom kamatom.
17. Dana 29. oktobra 2015. godine, Osnovni sud je, presudom [C. br. 398/09], obavezao podnosioca zahteva da plati opštini Đakovica, na ime duga za neplaćeni zakup, iznos od 10.000,00 evra, sa relevantnom zakonskom kamatom.
18. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je na gore navedenu presudu Osnovnog suda uložio žalbu Apelacionom sudu Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud), navodeći bitnu povredu odredaba parničnog postupka, nepotpuno i pogrešno utvrđivanje činjeničnog stanja, kao i pogrešnu primenu materijalnog prava.
19. Dana 9. decembra 2019. godine, Apelacioni sud je, presudom [Ac. br. 305/16], odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio presudu [C. br. 398/09] Osnovnog suda.
20. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je pred Kancelarijom glavnog državnog tužioca podneo predlog za pokretanje zahteva za zaštitu zakonitosti u Vrhovnom sudu protiv presude Osnovnog suda [C. br. 398/09] i presude Apelacionog suda [Ac. br. 305/16]. Podnosilac zahteva navodi da je u vezi sa gore navedenim predlogom dobio negativan odgovor iz Kancelarije glavnog državnog tužioca.

Navodi podnosioca

21. Podnosilac zahteva navodi da je presuda [Ac. br. 305/16] od 9. decembra 2019. godine Apelacionog suda doneta uz povredu njegovih osnovnih prava i sloboda zagarantovana članovima 3. [Jednakost pred zakonom] i 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava.
22. Podnosilac zahteva ističe da se presuda Osnovnog suda osporava zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i Zakona o sudovima, dodajući da se "u Statutu opštine Đakovica, u članu 2, stav 2.2 se navodi: „Opština Đakovica [...] ima status pravnog lica, pravo poseda i upravljanja imovinom, mogućnost da podnosi tužbu i da bude tužena pred sudovima, pravo da zaključuje ugovore i pravo da zapošljava radnike“, dok u članu 16. Zakona o sudovima, zakonodavac daje pravo privrednim sudovima predmetnu nadležnost za sprovođenje postupka, čak štaviše: „Departman za privredna pitanja Osnovnog suda u Prištini nadležan je za: 1.1. sporove između domaćih i stranih trgovačkih društava, u vezi sa njihovim međusobnim poslovnim pitanjima, uključujući i sudske sporove koji izviru iz Zakona o trgovačkim društvima".

23. U tom smislu, podnosilac zahteva ističe da Osnovni sud nije pravično ocenio odredbe Zakona o parničnom postupku (u daljem tekstu: ZPP) i Zakona o sudovima, zato što Osnovni sud nije bio nadležan da odlučuje o slučaju.
24. Što se tiče uvođenja privremene mere, podnosilac zahteva traži *“da se uvede privremena mera bezbednosti kod privatnog izvršitelja [GJ.R.] kod broja PPP. br. 141/21, koji se nalazi u fazi razrade prigovora i poznata je činjenica da se izvršni postupak sprovodi veoma brzo, stoga, urgentno tražim da se predmet razradi i usvoji naš predlog”*.
25. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da poništi *“odluke sudova bez predmetne nadležnosti [...] i uvede privremenu meru bezbednosti kod privatnog izvršitelja [Gj.R.]”*.

Prihvatljivost zahteva

26. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.
27. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. Ustava koji propisuju:

*“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
[...]
7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”*.
28. Sud se poziva i na član 22. [Procedimi i kërkesës] Zakona, koji propisuje:

Član 22 [Procesuiranje podnesaka]

“[...]

4. Ukoliko podnesak [...] nije [...] kompletan, sudija izvestila o tom informiše stranku i određuje rok od najviše petnaest (15) dana za [...] dopunu podneska. [...]

[...].

29. Pored toga, Sud se poziva na pravilo 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovníka, koje propisuje:

[...]

“(2) Podnesak takođe uključuje sledeće:

[...]

(e) izjavu o traženoj pravnoj pomoći;

[...]

- (g) *Proceduralni i supstantivni značaj podneska; i*
- (h) *Dodatna dokumenta i informacije;*

(3) ko stranka ima zastupnika, zastupnik zajedno sa podneskom podnosi važeće punomoćje Sudu [...]”.

30. Sud se dalje poziva i na član 48. [Tačnost podneska] Zakona, koji propisuje:

Član 48
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

31. Stoga, ocenjujući da li navodni zastupnik zahteva ispunjava ustavne i zakonske uslove za ocenu njegovog zahteva, Sud podseća da osnova člana 48. Zakona posebno obavezuje podnosioca zahteva da jasno naglase konkretan akt javnog organa koji osporavaju i da tačno razjasne koja prava i slobode tvrde da su povređena. Dok, pravilo 32 (2) (e), (g) i (h) Poslovnika predviđa da zahtev podnosioca takođe sadrži traženu pravnu pomoć, proceduralni i supstantivni značaj podneska, kao i dodatna dokumenta i informacije.
32. S tim u vezi, Sud podseća da je zahtev navodnog zastupnika primio 25. maja 2021. godine. Međutim, zahtev podnosioca zahteva nije bio dopunjen onako kako je to propisano u odredbama Zakona i Poslovniku o radu, zato što: i) nije tačno precizirano ko je podnosilac zahteva pred Sudom jer je postupak pred redovnim sudovima sproveden protiv kompanije „N.T.Sh. Morina B“, dok je u obrascu zahteva naveden Florent Morina kao podnosilac zahteva; ii) nije precizno naveden konkretan akt javnog organa koji se osporava pred Sudom; iii) nisu podnete ili nisu kompletno podnete sve odluke u vezi sa slučajem podnosioca zahteva; kao i iv) nije razjašnjeno da li je u vezi sa njegovim slučajem podnosilac zahteva iscrpeo bilo koje drugo pravno sredstvo za koje čeka odgovor, Sud je 9.juna 2021.godine, i 6. jula 2021.godine, tražio od podnosioca zahteva gore pomenute informacije i dokumenta.
33. Dana 15. jula 2021. godine, kao odgovor na zahtev Suda, zastupnik podnosioca zahteva je podneo Sudu dopis u kojem je pojasnio da je i) zahtev podnet u ime kompanije „N.TSh. Morina B”; ii) da se presuda Osnovnog suda [C. br. 398/09] osporava pred Sudom; iii) da su iscrpljena sva pravna sredstva u vezi sa njegovim slučajem. Međutim, zastupnik podnosioca zahteva nije dostavio kompletnu kopiju presude Apelacionog suda, kao ni odgovor Kancelarije glavnog državnog tužioca, koji je Sud tražio dopisom od 9. juna 2021. godine, ponovljenim dopisom od 6. jula 2021 godine. Što se tiče odgovora Kancelarije glavnog državnog tužioca, on je izjavio da je „odgovo[r] Kancelarije glavnog državnog tužioca izgubio prethodni advokat”.
34. S tim u vezi, Sud ocenjuje da, uprkos konkretnom zahtevu Suda, zastupnik zahteva nije podneo sve odluke u vezi sa slučajem podnosioca, u ovom slučaju,

(kompletnu) presudu Apelacionog suda [Ac. br. 305/16] i odgovor Kancelarije glavnog državnog tužioca, ističući o poslednje navedenom da je „odgovo[r] Kancelarije glavnog državnog tužioca izgubio prethodni advokat”.

35. Prema tome, prema svom Poslovniku, Sud, ako utvrdi da je zahtev nepotpun ili nejasan, može ga odbiti po kratkom postupku. S tim u vezi, Sud se poziva na pravilo 35 Poslovnika, koje navodi sledeće:

Pravilo 35
[Povlačenje, odbijanje i odbacivanje podnesaka]

“35 (5) Sud može odlučiti po kratkom postupku, odbiti podnesak ako je nepotpun ili nejasan, uprkos zahtevima Suda prema stranci da dopuni ili razjasni podnesak, [...]”.

36. Sud podseća da teret stvaranja, pojašnjenja i dopune zahteva pada na podnosioca zahteva koji imaju neposredni interes, tako da Sud može efikasno rešiti njihove navode i tvrdnje. U slučajevima kada podnosioci zahteva ne odgovore na zahtev Suda za pojašnjenje i dopunu zahteva, Sud proglašava te zahteve nejasnim i nepotpunim i shodno tome, ne razmatra navode podnosioca zahteva (vidi: slučajeve Ustavnog suda: KI137/20, podnosilac zahteva: *Ali Latifi i navodni zastupnik M.S.*, odluka o odbijanju zahteva od 11. novembra 2020. godine, stav 24; KI89/18, *Agim Jashari*, odluka o odbijanju zahteva od 27. novembra 2018. godine, stav 29; i KI48/17, *Sladana Radojković-Marinković*, Ustavni sud, odluka o odbijanju zahteva od 4. decembra 2017. godine, stav 21).
37. Shodno tome, Sud smatra da zahtev podnosioca ne ispunjava proceduralne uslove za dalje razmatranje, jer nije kompletiran pratećom dokumentacijom, kao što je propisano u članovima 21, 22.4 i 48. Zakona i pravilu 32 (2) i (h) Poslovnika.
38. Stoga, Sud zaključuje da zahtev treba da se odbije po kratkom postupku.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 22.4 i 48. Zakona i na osnovu pravila 32 (2) (h) i 35 (5) Poslovnika, dana 8. septembra 2021. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA ODBIJE zahtev;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Remzije Istrefi-Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani